

ಸರಳತೆಯೇ ಸಮಭಾವ

ಡಾ. ಹೆಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಕ್ರೈಸ್ಟ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಫಾರ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ಡ್ ಸ್ಟಡೀಸ್
ಹುಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ಬೇಗೂರು-ಕೊಪ್ಪ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು 560083.

mallikarjuna@caias.in

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/07/h-m-mallikarjuna-3/>

ಬದುಕು ಎಂದಿಗೂ ಬರಡಾಗಬಾರದು ಬದಲಿಗೆ ಅನುದಿನ ನಳನಳಿಸುವಂತೆ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅದುವೇ ಜೀವಕಾಳಜಿಯ ಲಕ್ಷಣ. ಈ ಜೀವಕಾಳಜಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಈ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ನಡೆದಿವೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿ ಇಂದಿಗೂ ಅಮರರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಚಿಂತನೆಯ ಫಲವೇ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸರಳ ಬಾಳ್ವೆ.

ಭಾರತ ದಾರ್ಶನಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಾಡು. ಹಲವಾರು ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿಗಳಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಅವುಗಳದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವುದು ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಗತಿಗಳು ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವುದು ದಾಖಲಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿ. ಸಹಜ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೂ ಒಂದೇಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಅದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಮಾದರಿ ಮಾತ್ರವೇ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸರ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮನ್ವಯತೆಯೇ ಮನೆಮಾಡಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ಮೌಲ್ಯನಿಷ್ಠಚೇತನರಾಗಿಯೇ ಬದುಕಿ ಅದನ್ನೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಉಸುರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿದರ್ಶನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೋರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಲಿನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾದ 'ಶಿವ ಅಪರಾಧ

ಕ್ಷಮಾಪಣಾ ಸ್ತೋತ್ರ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾದುದನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಅನಿತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೋಹವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಕಿಂ ವಾನೇನ ಧನೇನ ವಾಚಿಕಿಭಿಃ ಪ್ರಾಪ್ತೇನ ರಾಜ್ಯೇನ ಕಿಂ
ಕಿಂ ವಾ ಪುತ್ರಕಳತ್ರಮಿತ್ರಪಶುಭಿದೇಹೇನ ಗೇಹೇನ ಕಿಂ
ಜ್ಞಾತ್ವೈತತ್ಕ್ಷಣಭಂಗುರಂ ಸಪದಿರೇ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಮನೋದೂರತಃ
ಸ್ವಾತ್ಮಾರ್ಥಂ ಗುರುವಾಕ್ಯತೋ ಭಜಭಜ ಶ್ರೀಪಾರ್ವತೀವಲ್ಲಭಮ್

ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಕುದುರೆ, ಆನೆ, ಸಂಪತ್ತು, ಪುತ್ರ, ಮಿತ್ರ, ಬಂಧು-
ಬಾಂಧವರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಗುಳ್ಳೆಯ ಹಾಗೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ
ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತವೆ; ಅವು ನಶ್ವರವಾದುವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊರಗಿಟ್ಟು
ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗುರು ಬೋಧಿಸಿದ ಪಾರ್ವತೀವಲ್ಲಭನನ್ನು ಭಜಿಸುವುದು ಒಳಿತು
ಎಂದು ಶಂಕರರು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅನಂದದಡೆಗೆ ಸಾಗಬೇಕೆಂಬ
ಅಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನೀನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿ ಕನ್ನಡದ ಆದಿಕವಿ ಎನ್ನಿಸಿದ,
ರತ್ನತ್ರಯರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನಾದ ಪಂಪನು ಆದಿಪುರಾಣ ಮತ್ತು
ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಎಂಬೆರಡು ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದಿಪುರಾಣದಲ್ಲಿ
ಆದಿನಾಥನ ಮಗನಾದ ಭರತನು ತನ್ನ ಆಯುಧಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿದ
ಚಕ್ರರತ್ನವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭೂಮಂಡಲದ ಅರಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೋಲಿಸಿ
ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದು ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನ ವಿಜಯಯಾತ್ರೆಯನ್ನು
ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಚಕ್ರರತ್ನ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು
ಪುರೋಹಿತರು ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರು ನಿನ್ನ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು
ಶರಣಾಗತರಾಗಬೇಕು ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಚಕ್ರರತ್ನ ನಗರದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ
ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೂಡಲೇ ಭರತನು ತನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆಲ್ಲ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ
ತನ್ನ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತಲೆಬಾಗುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ
ತಮ್ಮಂದಿರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆದು ಜಿನದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ
ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಯೂ, ಕಡುಗಲಿಯೂ ಆದಂತಹ
ಬಾಹುಬಲಿಯು ವಿನಾಕಾರಣ ತಲೆಬಾಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ನನ್ನೊಡನೆ
ಕಾದಾಡಿ ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಮಾರುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟುಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಭರತ
ಬಾಹುಬಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಇತರರಿಗೆ ಕೆಡುಕಾಗಬಾರದೆಂದು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೇ

ಸೀಮಿತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆಯೂ ದೃಷ್ಟಿಯುದ್ಧ, ಜಲಯುದ್ಧ, ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ ನಡೆದು ಮೂರರಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಹುಬಲಿಯು ಜಯ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಾಹುಬಲಿ ಭರತನನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದರೂ ಅಣ್ಣನೆಂಬ ಮಮತೆಯಿಂದ ನೆಲಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸೋಲಿನಿಂದ ಕುಪಿತನಾದ ಭರತನು ಬಾಹುಬಲಿಯ ಮೇಲೆ ಚಕ್ರರತ್ನವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಚಕ್ರರತ್ನವು ಬಾಹುಬಲಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ಅವನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಲೆಬಾಗಿ ನಿಂತ ಅಣ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಾಸೆಗೆ ನಾನು ಅಣ್ಣನೊಡನೆ ಕಾದೆನಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ಬಾಹುಬಲಿಯು

ನೆಲಸುಗೆ ನಿನ್ನ ವಕ್ರದೊಳೆ ನಿಚ್ಚಳಮೀಭಟಿಖಡಮಂಡಲೋ
ತ್ಪಲನವನವಿಭ್ರಮಭ್ರಮರಿಯಷ್ಟ ಮನೋಹರಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷಿ ಭೂ
ವಲಯಮನಯ್ಯನಿತ್ತುದುಮನಾಂ ನಿನಗಿತ್ತೆನಿದೇವುದಣ್ಣ ನೀ
ನೊಲಿದ ಲತಾಂಗಿಗಂ ಧರೆಗಮಾಟಿಸಿದಂದು ನೆಗಲೆ ಮಾಸದೇ^೧

ಅಣ್ಣನಾದ ಭರತನೆ ನಿನಗೆ ಒಲಿದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿಗೆ ನಾನು ಆಸೆ ಮಾಡಿದೆನಾದರೆ ನನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಮಾಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನುಡಿದು ಬಾಹುಬಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ಬದುಕಿನ ಅನಿತ್ಯತೆಯನ್ನು ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ಆಸೆ, ಆಮಿಷ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ರಾಜ್ಯದಾಹದಿಂದ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪಂಪನು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ಕಾಲಘಟ್ಟ ಕನ್ನಡದ ಅಂತೆಯೇ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಇಡುವಂತಹದ್ದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಬೇರೂರಿದ್ದ ಮೌಢ್ಯ, ಜಾತೀಯತೆ, ಕಂದಾಚಾರ, ಸ್ತ್ರೀ ಅಸಮಾನತೆ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸಾವಿರಾರು ಶರಣರನ್ನೊಳಗೊಂಡು ನಡೆಸಿದ ವೈಚಾರಿಕ ಹೋರಾಟವೇ ವಚನ ಚಳುವಳಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಯಕದ ಮೂಲಕವೇ ತಾವು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದರು. ಮೇಲು-ಕೀಳುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀಡಿ ಅನುಭವ ಮಂಟಪವೆಂಬ ಮುಕ್ತವೇದಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅನುವಾಗಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಶರಣರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಸಮಸಮಾಜದ ವೇದಿಕೆಗೆ ಭಾರತದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಾ

ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿವಶರಣಾಗುವ ಇಂಗಿತ ತೋರಿದರು. ಅಂತೆಯೇ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಅರಸನಾಗಿದ್ದ ಮಹಾದೇವ ಭೂಪಾಲನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಕೋಶವನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗತ್ಯವಿರುವವರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿ, ಸರಳತೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ರಾಣಿ ಮಹಾದೇವಿಯನ್ನೊಡಗೊಂಡು ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿ, ಸೌದೆ ಮಾರುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಳ ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೋಳಿಗೆ ಮಹಾದೇವನು ಇಂದು ಇದ್ದು ನಾಳೆ ಮರೆಯಾಗುವ ಸಿರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ವಚನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆನೆ ಕುದುರೆ ಭಂಡಾರವಿರ್ದೇನು?

ತಾನುಂಬುದು ಪಡಿಯಕ್ಕಿ ಒಂದಾವಿನ ಹಾಲು, ಮಲಗುವುದರ್ಥ ಮಂಚ
ಈ ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಸಿರಿಯ ನೆಚ್ಚಿ ಕೆಡಬೇಡ ಮನುಜಾ
ಒಡಲು ಭೂಮಿಯ ಸಂಗ, ಒಡವೆ ತಾನೇನಪ್ಪುದೋ
ಕೈವಿಡಿದ ಮಡದಿ ಪರರ ಸಂಗ, ಪ್ರಾಣ ವಾಯುವಿನ ಸಂಗ
ಸಾವಿಗೆ ಸಂಗಡವಾರೂ ಇಲ್ಲ ಕಾಣಾ, ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ¹

ಎಷ್ಟೇ ಐಶ್ವರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಮನುಷ್ಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸೇವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಮಲಗಲು ಸಣ್ಣ ಜಾಗವಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಮರು ಹೆಣ್ಣು, ಮಣ್ಣು, ಹೊನ್ನು ಇದ್ಯಾವುದು ನಿನ್ನದಲ್ಲ, ನಿನ್ನೊಡವೆಯೆಂಬುದು ಜ್ಞಾನರತ್ನ ಎಂದು ತಿಳುಹು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಳಿಗೆ ಮಾರಯ್ಯನವರು ಜೀವನದ ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿಗೆ ಸಂಗಡವಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತು ನಿಜಕ್ಕೂ ಜೀವನದ ಬಗೆಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾವ ತಾಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಂತ ಶರಣರು ಜೀವನವೇ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಎಂದು ಬಿತ್ತಿದವರಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಅವರಷ್ಟು ಕಾಳಜಿಯುತವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಬಳಕೆಗೆ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ವಿನಃ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳುಹು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಃ ಅರಸನಾಗಿದ್ದ ಮೋಳಿಗೆ ಮಾರಯ್ಯನವರು ಸಿರಿತನ, ಅರಮನೆಯ ವೈಭೋಗ, ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಭಂಡಾರದ ಬಗೆಗೆ ನಿರಸನ ಭಾವ ತಳೆದಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿಯೇ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಸ್ವಯಂ ಕಾಯಕ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಬದುಕೇ ಸಂದೇಶವಾಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಕವಿ ಎಂದೇ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ವಿಶ್ವಮಾನವ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ತಮ್ಮ

ಓ ನನ್ನ ಚೇತನ ಆಗು ನೀ ಅನಿಕೇತನ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದೆಡೆ ಜಡವಾಗಿ ನಿಲ್ಲದೆ, ಸಿರಿ, ಸಂಪತ್ತು, ಕೀರ್ತಿ, ಪದವಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇದಾವುದಕ್ಕೂ ನಿಲುಕದೆ ಅನಂತ ಪದವಿಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ಜಂಗಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಂಗಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಜ್ಞಾನದ ಸಂಕೇತ. ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಚಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಪಂಪ, ಮೋಳಿಗೆ ಮಾರಯ್ಯ, ಕುವೆಂಪು ಇವರೆಲ್ಲರಾದಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿನ ಪರಮಸತ್ಯವೆಂದರೆ ಸರಳತೆ, ಅಸಂಗ್ರಹತೆ, ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಮಾರುಹೋಗದಿರುವಿಕೆ, ಜ್ಞಾನದ ಹಸಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಸಹಜತೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸತ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ

ಕೊಟ್ಟ ಕುದುರೆಯನೇರಲರಿಯದೆ

ಮತ್ತೊಂದು ಕುದುರೆಯನೇರ ಬಯಸುವವರು

ವೀರರೂ ಅಲ್ಲ ಧೀರರೂ ಅಲ್ಲ ಇದು ಕಾರಣ

ನರೆ ಮುರು ಲೋಕವೆಲ್ಲವೂ ಹಲ್ಲಣವ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು

ತೊಳಲುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ.

ಗುಹೇಶ್ವರನೆಂಬ ಲಿಂಗವನವರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು.¹

ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಕಾಣದೆ, ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಹಪಾಹಪಿಸುವ ಮನಸ್ಥಿತಿ ದಿನನಿತ್ಯವೂ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲದ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಇಂದಿನ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಶರಣಾದಿ ಚಿಂತಕರ ಕಳವಳವಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ

1. ಎಲ್. ಗುಂಡಪ್ಪ (ಸಂ): ಆದಿಪುರಾಣ ಸಂಗ್ರಹ, ಪದ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ 440, ಪು.ಸಂ. 108, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು 2016.
2. ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ (ಪ್ರ.ಸಂ): ಬಸವಯುಗದ ವಚನ ಮಹಾಸಂಪುಟ: 1, ಸಮಗ್ರ ವಚನ ಸಂಪುಟ: ಎಂಟು, ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ -3, ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ - 1504, ಪು.ಸಂ. 1523, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2016.
3. ಅದೇ, ಸಮಗ್ರ ವಚನ ಸಂಪುಟ: ಎರಡು, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುದೇವರ ವಚನ ಸಂಪುಟ, ವಚನ ಸಂಖ್ಯೆ - 15, ಪು.ಸಂ. 149, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, 2016.